

Zprávy, informace, oznámení

Univerzitní webové stránky jsou „zavěšeny“

V minulých týdnech byly na adrese <http://www.upol.cz/> „zavěšeny“ oficiální webové stránky Univerzity Palackého v Olomouci. Návrh struktury těchto webových stránek vypracoval ing. A. Zatloukal, pracovník Rektorátu UP, texty dodaly jednotlivé fakulty naší univerzity. Autorem grafického řešení je ak. sochař a odborný asistent PdF UP T. Chorý. Technickým redaktorem (webmasterem) se stal Bc. A. Piecek, pracovník AVC UP, a obsahovou redakci byl pověřen PhDr. P. Urbásek, ředitel Archivu UP.

V nejbližších dnech bude na webové stránky umístěna anglická verze, bude řešen také přístup uživatelů méně výkonných počítačů formou vhodného textového „prohlížeče“.

Aby webové stránky plnily svůj účel základního informačního zdroje snadno dosažitelného po celém světě, musejí být pravidelně doplňovány, obměňovány a aktualizovány jak obsahově, tak částečně i formálně. Nejde jen o prosté změny na postech akademických funkcionářů, pracovníků, změny v titulatuře apod., tyto změny se předpokládají jaksí samosebou, ale hlavně o permanentní tok relevantních informací, které hodlá univerzita či jednotlivé fakulty předkládat čtenářům (tuzemským i zahraničním) našich webových stránek.

Redakce je schopna zachytit, zpracovat a umístit do struktury webových stránek celouniverzitní významné události, a to jak upozornění na konání těchto akcí, tak samozřejmě informace o akcích již proběhlých. Horší je to s událostmi na jednotlivých fakultách. Zatím jsme zahájili komunikaci s proděkaný pro organizaci a rozvoj, které pravidelně žádáme o provedení změn i o další informace prezentující dění na té či oné fakultě. Chápeme ovšem, že tyto funkcionáři jsou v dnešní době zahlceni přemírou provozních fakultních záležitostí a na doplňování webových stránek se jim nedostává času. Redakce univerzitních WWW stránek by z tohoto důvodu přivítala, kdyby si fakulty určily ze svého středu pracovníka mimo vrcholové fakultní vedení starajícího se pravidelně o změny fakultních stránek.

Vítáme i jakékoliv další připomínky či náměty na zkvalitnění univerzitních webových stránek ze strany akademické obce.

-pur-

Jen několik řádků

Jaký je Žurnál UP?

Jak se čtenáři tohoto čísla mohou dočíst na jiném místě, Žurnál UP „neposkytuje dostatek místa pro opačný tok informací (...), natož pak kritických“.

Každá informace, která zrcadlí mínění čtenářstva, je užitečná. V tomto případě jde však – snad – o jakýsi hořkosměšný paradox.

Jak jsme několikrát zdůrazňovali, redakce bez přisunu příspěvků, námětů, informací a připomínek – včetně těch kritických – není schopna pokrýt veškerý univerzitní svět. Proto jsme také opakovaně vyzývali ke spolupráci členy univerzitní obce – aby prostor pro jakkoli směřovaný tok informací byl využit. Výsledkem těchto snah je Žurnál UP takový, jaký v současnosti je, tj. vizitkou těch, kteří jeho podobu pomáhají vytvářet, ale i těch, kteří tak nečiní.

Problém je tedy v tom, že prostor je spíše opomíjen než odpírán. Někdy právě těmi, kteří jej „nenačítají“.

Těšme se na jejich příspěvky.

V. Mazochová

Do zahájení Academia filmu zbývá 38 dní
Palacký byl i výborný společník

Jak již bylo avizováno, letošní ročník mezinárodní přehlídky AFO zahájí film *František Palacký* z produkce České televize, který natočil režisér Jaromír Herskovič. J. Herskovič (nar. 1956) absolvoval FAMU v roce 1985 a je autorem řady dokumentárních filmů o přírodě, cestopisů, etnografických a populárně vědeckých pořadů i velkých dokumentů na historická témata.

Pane, Herskoviči, co říkáte tomu, že váš film byl vybrán pro zahájení letošního roku AFO 1998? (Např. v roce 1996 to byly *Papierové hlavy* Dušana Hanáka.)

Skutečností, že náš dokumentární film o F. Palackém byl vybrán pro zahájení letošního AFO, jsem byl mile překvapen.

Co vás přivedlo k tomu, že jste si jako téma pro natočení dokumentu vybral právě osobnost Františka Palackého? Bylo to pouze jeho letošní jubileum?

Již několikrát jsem si vyzkoušel natočit historickou látku. Naposledy to byl dokument o J. A. Komenském. Do takto složitých projektů bych se ale nepouštěl bez spolupráce s výtečnou scenáristkou PhDr. Hanou Jemelíkovou, která vykonávala tu obrovskou práci – projít bezpočet archiválií a literatury a najít klíč k zobrazení tak složitých a významných osobností. Františka Palackého jsem si vybral mimo jiné proto, abych si udělal radost, a alespoň na čas změnil téma – neboť se již čtvrtým rokem podílím na tvorbě týdeníku *České televize o vědě a technice – Teleskop*. Další nemalým důvodem bylo zjištění, že o tomto našem velikánovi není ve filmových a televizních archívech mnoho zmínek, o velkém dokumentu nemluvě.

Na co jste se ve svém filmu soustředil? Zajímá vás Palacký jako historická osobnost, jako tvůrce koncepce českých dějin, jako politik, nebo jako člověk?

Ve filmu jsme se pokusili postihnout osobnost F. Palackého volnou interpretací jeho *Každodenníku*, do kterého si s pečlivostí zaznamenával všechny své

kroky, včetně takových detailů jako poznámky o počasí, atmosférickém tlaku a teplotě, konče zápisem všech vydání.

Narazil jste při zpracovávání historického materiálu na něco, co vás překvapilo?

Má představa o F. Palackém jako suchém dřívci, bez kousku „lidských“ vlastností, vzala po natáčení s historiky a archiváliemi rychle za své. Palacký byl totiž výborný společník, uměl se bavit a byl vyhledávaným hostem mnoha salónů.

Jakého diváka chcete svým filmem oslovit?

Byli bychom velmi rádi, kdyby se na náš dokument neřvali pouze skalní zájemci, ale byl podívánou třeba pro celou rodinu.

Pane režisére, doufáme, že se AFO osobně zúčastníte.

Ano, zúčastním se.

Děkuji za rozhovor.

Ptal se Jan Schneider.

Studentský vědecký talent

Také v tomto roce vyhlašuje Klub absolventů a příznivců UP soutěž pro pregraduální a postgraduální studenty UP v oblasti vědeckého výzkumu a bádání.

Podmínky:

1) Věk do 35ti let vč.

2) Publikace (separátní výtisk či xerokopie) nebo strojepis práce s potvrzením redakce časopisu o přijetí práce do tisku. Publikace v impaktovaném časopisu je bonifikaována.

3) Student UP je prvním nebo jediným autorem práce.

Autor oceněné práce obdrží odměnu 2–3 tisíce Kč. Cena Klubu bude předána rektorem UP na slavnostním zasedání vědeckých rad UP v listopadu t.r.

Příhlášku s jedním výtiskem práce předejte do 15. září 1998, nejlépe osobně prof. RNDr. M. Hejtmánkovi, DrSc., Ústav biologie LF UP, Hněvotínská 3, 775 15 Olomouc, tel. 563 2163.

-red-

Vnitřní granty UP v Olomouci na rok 1998

Dokončení:

V následujícím seznamu je v závorce za názvem projektu uvedeno datum narození autora a přidělená částka.

Lékařská fakulta

Mgr. Petr Kopeček: Termosenzitivní termotolerantní mutanti *Trichophyton mentagrophytes* (1969, 52 tis.)

Mgr. Jiřina Procházková: Korelace apoptozy a proliferace v základech končetin a axiálního skeletu lidských zárodků (1974, 65 tis.)

Filozofická fakulta

Mgr. Dieter Schallner: Recepce katolického modernismu v českém prostředí (1966, 125 tis.)

PhDr. Petr Hanuška: Časopis *ALUZE* (1963, 85 tis.)

Mgr. Daniel Marek, M. A.: Politické strany, jejich místo a úloha v české politice (1969, 125 tis.)

Mgr. Martin Elbel: Výzkum československého exilu (1971, 45 tis.)

Právnická fakulta

Mgr. Petr Šuta: Komparace metod komunikace (1972, 89 tis.)

Mgr. Michal Malacka: Seminární týden zahraničních profesorů – TU Dresden (1973, 50 tis.)

Pedagogická fakulta

Mgr. Miloš Mlčoch: Specifika jazyka sportovní žurnalistiky v regionálním a v celostátním měřítku (1964, 60 tis.)

Michaela Vlachová: Soustředěný sochařský seminář (1973, 11 tis.)

Mgr. Iveta Grofková: Možnost seberealizace dětí se zdravotním postižením v zájmové činnosti (1973, 13 tis.)

Fakulta tělesné kultury

MUDr. et. RNDr. Tomáš Brychta: Variabilita srdeční frekvence jako pomocná diagnosticko-prognostická metoda u pacientů se syndromem závislosti na alkoholu (1964, 50 tis.)

RNDr. Miroslava Přidalová: Využití metody elektroforetické aktivity buněčných jader bukalního epitelu pro hodnocení biologického věku organismu (1962, 50 tis.)

Audiovizuální centrum IC

Mgr. Jiří Vrba: Televizní dokument o vědeckovýzkumné práci SLO a Katedry optiky PŘF UP (1966, 41 tis.)

-mao-

Zprávy, informace, oznámení

Děkan Filozofické fakulty UP v Olomouci vypisuje

konkurz

na obsazení těchto míst:

Obsazení funkce vedoucího kateder

psychologie, historie, politologie (evropská studia), bohemistiky, slavistiky, romanistiky, germanistiky, aplikované lingvistiky, filozofie, sociologie a andragogiky, žurnalistiky, anglistiky a amerikanistiky, dějin umění.

Obsazení míst lektorů, asistentů nebo odborných asistentů pro obory:

– Katedra psychologie FF UP: vývojová psychologie, experimentální psychologie, klinická psychologie

– Katedra teorie a dějin dramatických umění: dějiny světové literatury (divadlo, film, rozhlas, televize)

– Katedra historie FF UP: dějiny novověku, dějiny středověku, dějiny starověku

– Katedra bohemistiky: současný český jazyk, novější česká literatura, vyučování českému jazyku

– Katedra slavistiky: současný ruský jazyk, současný polský jazyk, jazyková cvičení gramatická a výuka ruštiny pro neruštíňáře

– Katedra romanistiky FF UP: španělská literatura, španělská a latinskoamer. literatura, francouzská didaktika, francouzský jazyk, francouzská literatura, italský jazyk, portugalský jazyk

– Kabinet Dálného výchovu: japonský jazyk

– Katedra germanistiky: současný německý jazyk, německý jazyk (starší vývojové fáze), německý jazyk (vztahy k ostatním germ. jazykům), německý jazyk (odborný jazyk hospodářský), německý jazyk (zaměřením na spec. odborné styly), nizozemský

– Kabinet aplikované lingvistiky: anglický jazyk, německý jazyk

– Katedra sociologie a andragogiky: andragogika (pers. management), andragogika (dějiny andragogiky)

– Katedra politologie a evrop. studií: evropská integrace, aplikovaná ekonomie)

– Katedra anglistiky a amerikanistiky: anglický jazyk, anglická a americká literatura

– Kabinet vyuč. techniky: vyučovací technologie se zaměřením na obecnou didaktiku a vyuč. prostředky

Obsazení míst odborných asistentů nebo docentů pro obory

– Katedra psychologie: psychologie práce a řízení

– Katedra teorie a dějin dram. umění: teorie a dějiny čes. literatury (divadlo, rozhlas, film, televize)

– Katedra historie: dějiny středověku

– Katedra bohemistiky: novější česká literatura, srovnávací slovanská jazykověda, český jazyk (vývojové disciplíny), současný český jazyk

– Katedra slavistiky: dějiny polské a star. české literatury, dějiny ruské literatury, didaktika ruštiny, morfologie a syntax souč. ruštiny

– Katedra germanistiky: dějiny německé literatury, německý jazyk

– Katedra filozofie: dějiny současné filozofie, systematická filozofie (fil.probl. psych)

– Katedra sociologie a andragogiky: psychologie obecná, učení, andragogika (integrální andr. soc. práce), andragogika (teorie vzděl. dosp), sociologie (analýza dat, statistika), sociologie (sociologie kultury, umění)

– Katedra politologie a evrop. studií: politické teorie a současná česká politika, politické systémy a komparace politických systémů, novodobá historie Evropy a dějiny správy

– Katedra dějin umění: dějiny českého barok. umění

– Katedra muzikologie: hudební pedagogika a dějiny hudby 20. stol., dějiny hudby (star. období) a hudební management, hry na klavír, čtení partitur, řízení, collegie musica.

Obsazení míst docenta nebo profesora pro obory

dějiny novověku (pro katedru historie), ruský a ukrajinský jazyk (pro katedru slavistiky), španělský jazyk (pro katedru romanistiky), dějiny filozofie středověku a renesance (pro katedru filozofie), filozofická logika, metodologie (pro katedru filozofie), anglická a americká literatura (KAA), historiografie dějin umění a znalectví (pro katedru dějin umění), dějiny českého středověk. umění (pro katedru dějin umění).

Požadavky: VŠ vzdělání v příslušném oboru, praxe, publikační činnost.

Příhlášky do konkurzu doložené osobním dotazníkem, životopisem, dokladem o vzdělání, přehledem praxe a publikační činnosti přijímá osobní oddělení FF UP v Olomouci, Křížkovského 10 (PŠČ 771 80) nejpozději do čtyř týdnů po uveřejnění.

*Doc. PhDr. Vladimír Řehan,
děkan FF UP*

Stručně

V úterý 31. 3. uvedl časopis *Aluze*, Katedra bohemistiky FF UP a nakladatelství Votobia **srbskou spisovatelku Ljiljanu Habjanovićovou-Djurovičovou**, autorku nedávno vydané knihy *Ženský rodopis*, kterou představila D. Myslivcová.

***

V Muzeu umění proběhl 31. 3. **koncert absolventů Katedry hudební výchovy Pedagogické fakulty Univerzity Palackého.**

***

Centrum ekumenického setkávání a dialogu v Olomouci uspořádalo 31. 3. ekumenický dialog a setkání v Rotundě na téma: **Anti-Semismus, včera a dnes.** Promluvil ing. Miloš Dobrý (tajemník židovské obce v Olomouci).

***

Dne 1. 4. proběhlo tzv. **Předvaření horké kaše**, na němž členové uměleckých kateder PdF UP a uměnovědných kateder FF UP připravovali doprovodné akce k festivalu AFO '98.

***

V rámci studentských filmových projekcí byl 2. 4. promítán snímek **Golem** (1936) režiséra Juliána Duviviera.

-map-, -mav-

Upozornění

Vydavatelství UP upozorňuje, že z důvodu nemoci byla změněna otevírací doba prodejny skript, a to s platností do 10. 4. včetně:

Po–Pá 10.00–12.00
Po–Pá 12.30–15.30

-hd-

Akademický senát UP neschválil návrh rozpočtu

Dokončení ze str. 1

provoz fakult a porovnán s částkou, která je reálně k dispozici. Jak zdůraznilo vedení UP, výsledným deficitem se musí zabývat především samy fakulty, je však možno společně zformulovat možné způsoby pokrytí předpokládaného schodku. Termín předložení návrhu rozpočtu bude stanoven až po dokončení tohoto rozšiřujícího komentáře.

Na druhém mimořádném zasedání AS UP 1. 4. byli dále senátoři seznámeni s reakcí vedení UP a předsedkyně AS UP na dopis majitelů objektu kolejí v Černovíře. AS UP také schválil návrh rektora UP na jmenování doc. ing. J. Blažka, CSc. (pověřeného vedením PF UP) novým členem Vědecké rady UP. Bez písemných podkladů vyslechl AS UP také zprávu o hospodaření UP v roce 1997, jehož podrobný rozbor bude vedením UP předloženo na příštím zasedání AS UP.

-mav-

Zeptali jsme se za vás...

V posledních dnech dochází k častému výpadku sítě na serveru Rektorátu a Filozofické fakulty UP. RNDr. F. Zedníka, ředitele CVT UP, jsme se zeptali, jaký je důvod závad a jakým způsobem, příp. dokdy budou odstraněny:

Při větším počtu přihlášených uživatelů dochází k zahlcení pracovního prostoru na discích. Během týdne by vada měla být odstraněna reinstalací síťového operačního systému na serveru RUP a FF UP, která rozšíří pracovní prostor uživatelů síťového disku.

-mav-

Při studentské mši 25. 3. v chrámu Panny Marie Sněžné v Olomouci přijal z rukou olomouckého světitelého biskupa mons. J. Hrdličky kněžské svěcení P. František Hylmar, SJ, který bude nyní působit jako nový kněz studentů Univerzity Palackého.

Text a foto T. Jemelka.

Události

Bankovní a finanční fórum

Na pozvání nadace Comenius jsem se ve dnech 24. až 26. 3. 1998 zúčastnil již 6. setkání Evropského bankovního a finančního fóra (European banking & financial forum) v Praze.

Na pořadu jednání fóra byla celá řada referátů, které se týkaly širokého spektra národohospodářských, finančních a bankovních otázek, a to jak v souvislosti se situací v ČR, tak i s jejich stavem a trendy ve světě.

Alan Tait, předseda ženevské pobočky MMF, na úvod prvního dne hovořil o finančních a politických otázkách sjednocování Evropy, která sama je zasazena do širšího rámce celosvětové globalizace. Tento proces je z široké řady důvodů nevyhnutelný a musí být proto prvořadým úkolem české politiky začlenit se do EU a jiných celosvětových struktur.

Při diskusi nad problematikou zavádění jednotné evropské měny vynikl menšinový, avšak hluboce promyšlený názor Manfreda Neumanna z Univerzity v Bonnu, který doporučuje odložení jejího zavedení. A to jednak z důvodu fiskální (rozpočtové) nestability v Evropě, jednak z důvodu vysoké nezaměstnanosti v členských státech EU.

Mezi nejzajímavější příspěvky celého fóra patřil referát Jana Muhlfelta, generálního ředitele společnosti Microsoft CR. Hovořil o nezádržitelné počítačové automatizaci světového bankovníctví a možnostech, které v této souvislosti nabízí síť Internet. Každý den přibývá na Internetu přibližně jedna banka, která nabízí kompletní platební styk a veškeré s ním související služby svým klientům.

Zaujalo rovněž vystoupení Kamila Janáčka, hlavního ekonoma Komerční banky, na téma monetární a fiskální politika ČR v současné době. S tímto vystoupením poněkud kontrastovaly nejasné a vágní odpovědi Romana Česky (FNM) a Michala Frankla (MF ČR) na otázku způsobu a možných metod privatizace českých bank.

Závěrečné vystoupení Miloše Zemana (ČSSD) nebylo předvolební kampaní této strany. Ve svém krátkém příspěvku obhajoval plánované deficitní financování některých výdajů státního rozpočtu a způsob, jakým chce tato strana po volbách účinně implementovat prorůstovou hospodářskou politiku v ČR.

Ing. R. Pospíšil,
Katedra finančního práva PF UP

Vydavatelství Univerzity Palackého v Paříži

Za české účasti proběhl v Paříži 18. ročník prestižního knižního veletrhu Salon du Livre, jehož se zúčastnilo na 1500 světových nakladatelství. Ve stánku Svazu českých knihkupců a nakladatelů vystavovalo 40 českých vydavatelství a nakladatelství, mezi nimi také Vydavatelství Univerzity Palackého. Naše ediční činnost byla představena výběrem z poslední produkce (učební texty, rómská problematika, literatura zabývající se ekologickými problémy). Veškeré vystavované publikace zůstávají v pařížském Českém centru a bez nadsázky lze konstatovat, že zde budou důstojně prezentovat Univerzitu Palackého.

-dzik-

V prostorách ticha

Brněnského básníka a redaktora literární přílohy filozoficko-politické revue Proglas Karla Křepelku představil v minulých dnech studentům bohemistiky FF a PdF UP literární kritik a pedagog Igor Fic. Svým

ALUZE 1/98 novém hávu

Časopis Aluze, vznikající na půdě univerzity, vstoupil do druhého roku své existence v nové grafické úpravě.

Aluze již tradičně poskytuje prostor pro zajímavé literární pokusy začínajících autorů či pro ukázky z tvorby jejich renomovaných kolegů. Kvantitativně podstatnou část tvoří teoretické odborné práce, především studie a recenze. Své místo má glosář, interview a další rubriky (např. archiválie). Do čísla 1/98 nebyla zařazena literární příloha Haluze.

Podle pestrosti nabídky lze soudit, že redakce může oslovit širší spektrum čtenářů. V této souvislosti se nabízí otázka „zviditelnění“. Časopis by si zasloužil větší propagaci, která by napomohla jeho rozšíření, například směrem ke středoškolským studentům a pedagogům, a přispěla k výraznějšímu překročení hranic regionu. (Výzdvihujeme počín ostravské televize, která v březnu Aluzi věnovala prostor v pořadu Salon moravskoslezský.)

Letošní první číslo otěvřává neotřelou poetikou trojice básníků: Jakub Chrobák, Michal Jareš a Adam Suchý. Věrne, že se s jejich tvorbou nesetkáváme naposledy, což podtrhneme i v případě prózy Petra Chlebouna. Ten je živým důkazem, že Aluze patří mladým talentům. Jeho „Nečirek na záchranu lidského druhu“ nezapře schopnost fabulace, stavby dialogu, gradace i pointy. Povídka, oceněná v literární soutěži A. C. Nora, je jednou ze stěžejních částí celého čísla.

Próza je dále zastoupena monologickou ukázkou (na pokračování) z Křesadlovky práce „Jak to bylo s Foltýnem“. Opět se setkáváme s originálním solitérem, jehož dílo – povýte často opomíjené – do české poválečné literatury nevymazatelně patří. Apokryfní variace na čapkovské téma je dalším kamínkem v mozaice poznávání tohoto autora.

Podstatnou část obsahu čísla tvoří studie. První dvě jsou literární kritické. Úloze monologu v díle Jana Čepa se věnuje Mojmir Trávníček (jde o výtah z loňské přednášky v Olomouci). Poezii Ivana Wernische sleduje Pavel Kotrla od debutu v r. 1961 přes „Zimohrádek“ až ke sbírce „Loutky“ z r. 1970. Opomíjenému

úvodním slovem o souřadnicích Křepelkova básnického světa vstoupil do prostorů ticha, v němž slova přicházejí a splétají se, aby se ta pravá zachytila na sítnici času. Křepelka místo rozprav o charakteru a směřování vlastních veršů (kteroužto disputaci považuje za nepatřičnou) přečetl dvě zamyšlení nad tvorbou duchovně spřízněných básníků Jany Štroblové a Violy Fischerové. Úzkému okruhu ztichlých posluchačů pak svými vzpomínkami evokoval at-

mosféru setkávání s petrkovským solitérem Bohuslavem Reynkem.

-ph-
Na snímku T. Jemelky K. Křepelka (vpravo) a I. Fic.

tématu písňových textů věnovala svoji stať dvojice autorů M. Kašpárek a Z. Martínek.

Pro zájemce o moderní filozofii bude jistě přínosné dvojí setkání s Michelem Foucaultem, a to opakovaně díky Ivo Hlaváčovi. Erudovaná studie, strukturovaná do pěti částí a vybavená bohatým poznámkovým aparátem, zkoumá téma „věděni a moc“. Spolu s recenzí knihy G. Deleuze – „Foucault“ (Praha 1996), přeložené z francouzštiny, přibližuje nejen samotného myslitele, ale také jeho přítele a souputníka v oboru G. Deleuze.

Z ostatních recenzí vydaných knih zaujmou „Scény z mužského života“ autorské dvojice Z. Bratřovská – F. Hrdlička z pohledu Petra Hanušky, který oceňuje nejen originalitu této moderní prózy, ale i její další atributy.

Olomoucká veřejnost jistě přivítá i Komárkovo zastavení nad knihou F. Všetický „Vnitřní vitráže“. Autor je známý svou schopností přiblížit čtenářům regionální i širší okruh kulturních hodnot.

Dosti široký prostor dostaly v Aluzi filmové recenze J. Grombříše, upozorňující na nekonformní a prvoplánově nekomerční filmy z jinak na kvalitu dosti chudé zahraniční produkce v našich biografech. Jména jako Kaurismäki, von Trier a Jarmusch jsou jistě zárukou kvality. Škoda jen, že autor nedal přednost novějším filmům. Potěšitelné je i to, že jediná divadelní recenze Petra Cekaty se věnuje olomouckému Moravskému divadlu (Brouk v hlavě).

Na závěr ještě zmínka o třech příspěvcích, které přispívají k atraktivitě Aluze 1/98. Ve Škvoreckého článku „O akademických titulech v Absurdistanu“ najdeme nejen humor, ale také řadu podnětů k zamyšlení. Jiří Opelík se ve svém příspěvku vrací k olomoucké konferenci na téma „Oldřich Králík“ a archiválie přináší Králíkovu stať „Jméno Olomouc“.

První číslo roku 1998 potvrzuje, že Aluze našla svou tvář, prosazuje se kvalitou a profiluje se charakter. Přes dílčí personální či jiné změny, u nového periodika zřejmě nevyhnutelné, vzbuzuje naději, že se z „občasníku“ stává pravidelný společník části Olomoučanů.

J. Sladová

Události

Kariérní diplomat – životní poslání

Jednou z odborných magisterských specializací Katedry politologie a evropských studií FF UP je teorie a praxe diplomacie. Katedra kromě všeobecného společného základu (bezpečnostní politika, evropské politické a ekonomické integrační procesy, jazyky) zabezpečuje v rámci povinného bloku dějiny diplomacie, zahraniční politiku západoevropských států, zahraniční politiku České republiky, diplomatický protokol a některé další kurzy.

Učitelé Katedry politologie a ES se snaží naplnit svou výukou teoretický obsah této specializace, praktická část této výuky je zabezpečována externími učiteli převážně z Ministerstva zahraničních věcí ČR (diplomatický protokol, zahraniční politika ČR) či Parlamentu ČR (současná česká politika).

Minulý týden pocítil katedru a filozofickou fakultu návštěvou velmi vzácný host, bývalý velvyslanec ve Slovinsku, v současnosti ředitel diplomatické akademie MZV ČR, ing. Petr Kypr. Hlavním cílem jeho návštěvy bylo setkat se studenty, kteří by chtěli svou budoucnost a profesní kariéru spojit s Ministerstvem zahraničních věcí ČR a se zahraniční politikou ČR.

Ing. Petr Kypr ve velmi zajímavé a informačně nabitě přednášce pohovořil o práci a životě kariérních diplomatů, způsobu jejich studia a vzdělání, jejich budoucím zaměření a profesi. Jeho přednáškou se prolínaly osobní zkušenosti diplomata, ředitele diplomatické akademie, ale i člověka, který se pro diplomaci narodil a je jí schopen přinášet i velké oběti.

Ostatně, jak sám několikrát během své přednášky prohlásil, diplomacie není zaměstnání s pevnou časovou pracovní dobou a přesně vymezenými úkoly, ale je to především poslání. Vedle oficiální reprezentace naší republiky v zahraničí čeká kariérní diplomaty většinou drobná mravenčí práce, ať již v podobě pomoci našim občanům, kteří se ocitli v nesnázích, nebo při zabezpečení informačního servisu pro potřeby různých státních i nestátních institucí, při organizaci propagačních, kulturních, společenských a sportovních akcí atd.

Do života kariérních diplomatů se negativně promítá „kočovnický život“ spojený s neustálým stěhováním (všichni diplomaty jsou po 4 letech v zahraničí stahováni zpět na

centrálu, odkud jsou zpravidla opět po dvou letech vysíláni do jiné země), často nesnadné klimatické podmínky, odlišné kulturní zvyky, obtížné hygienické podmínky a další místní rizika. Kariérní diplomaté musí obsadit místa nejen na atraktivních ambasádách v Paříži, Londýně, Washingtonu, ale také v Lagosu, Saigonu či Káhiře.

Přednášku ing. Kypra si přišlo vyslechnout velké množství zájemců převážně z řad studentů, místnost č. 224 s kapacitou 80 míst byla téměř plná. Ing. Kypr s velkým přehledem a s hlubokou znalostí problematiky odpověděl na desítky dotazů.

Na závěr snad jen informaci, že termín pro odevzdání přihlášek do konkurzu na místo kariérního diplomata byl konec měsíce března. Pro zajímavost: v loňském roce se přihlásilo přes 900 zájemců, a přesto se přijímací komisi podařilo po několika kolech přijmout jen 14 z plánovaných 20 budoucích kariérních diplomatů. Pevně věříme, že v srpnu nastoupí do diplomatické akademie MZV ČR i naši první absolventi specializace teorie a praxe diplomacie, případně jiní absolventi filozofické fakulty. Budeme jim držet palce.

-vf-

Z vědeckých pracovišť UP

Současné trendy v pneumologii

Tyto trendy a jejich realizaci na Klinice tuberkulózy a respiračních nemocí FN a LF UP objasňuje **prof. MUDr. Vítězslav Kolek, CSc.** Informuje také o výzkumných projektech řešených na tomto pracovišti:

Současné trendy ve výskytu plicních nemocí jsou charakterizovány extenzivním rozvojem, ale také poznáváním stále nových etiopatogenetických jednotek. Jako reakce na tuto situaci se rozvojí obor pneumologie, jehož kořeny původně vzešly z phtiseologie, tedy odvětví, které se zabývalo tuberkulózou. Moderní pneumologie se vyznačuje vznikem nových subspecializací a intenzivní spoluprací s hraničními obory v rámci tzv. hrudní medicíny. V tomto ohledu sleduje Evropa trendy, které přicházejí z USA, kde již dlouho existují dvě zastřešující organizace ATS/ALA a ACCP (názvy obou lze přeložit jako „hrudní společnosti“), sdružující lékaře původně různých specializací. Rovněž pneumologické časopisy s nejvyšším impact faktorem (American Review of Respiratory and Critical Care Medicine a Chest) mají tyto ambice. V evropském měřítku plní podobnou funkci Evropská respirační společnost s časopisem European Respiratory Journal. Jednání ERS se zúčastňují pneumologové, hrudní chirurgové, imunologové, alergologové, specializovaní patologové, pediatři, anesteziologové a další lékaři. Poslední setkání v Berlíně mělo 10 000 aktivních účastníků.

Extenzivní nárůst plicních nemocí je zřejmý především u karcinomu plic, chronické

obstrukční plicní nemoci a bronchiálního astmatu. Incidence karcinomu plic začala stoupat především po II. světové válce a zaznamenala pětinašobný vzestup. Karcinom plic se stal nejčastější malignitou u mužů, u žen narůstá především v posledních letech. Chronická obstrukční plicní nemoc (chronická bronchitida a emfysem) postihuje u nás asi 8% populace a podobný výskyt má i bronchiální astma. Přestože se uplatňují stále modernější antimikrobiální léky, neklesá výskyt infekčních zánětů, jako jsou pneumonie, pleuritidy nebo tuberkulóza. Důvodem jsou mimo jiné globální sociální problémy naší civilizace, narůstající počet nemocných se sníženou imunitou a také změny v biologickém chování patogenů, jejich výskytu, virulenci a rezistenci vůči lékům. V řešení problematiky těchto nemocí se uplatňují především koncepční přístupy, jako jsou vznikající nebo již vzniklé národní konsensy péče o nemocné, které vytváří Česká pneumologická a phtiseologická společnost s jinými odborníky.

V oblasti nově identifikovaných jednotek se v pneumologii rozvíjí diagnostika a léčba nemocí na úrovni plicního intersticia, jako jsou alveolitidy a bronchiolitidy. Tato část plic byla v nedávné době těžko dostupná vyšetřovacím postupům. Dnes je naopak možné získávat značné množství živých buněk a jejich působků, které vznikají přímo v místě plicního zánětu. Bronchoalveolární laváž prováděná bronchoskopem umožňuje neinvazivním způsobem odebrat bronchoalveolární tekutinu a takto pronikat do etiopatogeneze nemocí,

jako jsou sarkoidóza, plicní fibrózy, některé druhy infekcí u imunokompromitovaných pacientů (cytomegalovirus, pneumocystóza, mykózy) apod. Stejným způsobem lze hodnotit účinek léčby a vyjadřovat se k prognóze nemoci.

Podobně jako u intersticiálních plicních procesů se moderní bronchologie uplatňuje u řady dalších nemocí. Tato metoda se rozvinula i jako terapeutický postup s použitím laseru, zaváděním zářičů a aplikací endobronchiálních protéz. Těmito technikami je možné řešit centrální obstrukce průdušnice a velkých bronchů, které byly dříve jistými příčinami smrti mnoha nemocných. Vznikla subspecializace, která bývá nazývána intervenční pneumologie. S rozvojem tohoto odvětví souvisí i nároky na intenzivní respirační péči, která hraničí s péčí resuscitační, zajišťovanou oborem anestezie a resuscitace. Obor pneumofiziologie vypracoval koncepci jednotek intenzivní respirační péče, které se postupně zavádějí do praxe i v našich nemocnicích.

Relativně novým problémem je i spánková apnoe – porucha dýchání ve spánku, která ohrožuje nemocné dechovou nedostatečností, zhoršováním chronických plicních nemocí a u dětí může být i neočekávanou příčinou smrti. Vznikají spánkové laboratoře, které vyhodnocují typy těchto poruch a pomocí přístrojové techniky mohou zamezit noční desaturaci (poklesu syčení krve kyslíkem).

-mh-

(Dokončení příště)

Diskuse, názory, ohlasy

Ad: Několik řádků... / Žurnál roč. 7, čís. 17/

Několik řádků podepsaných J. Fialou může být nakonec dobrým podnětem k zamýšlení nejen nad spletitostí našich moderních dějin, ale lidského osudu vůbec. Právě na vysoké škole by se mělo ukázat, že není luxusem hermeneutika, která se snaží na úrovni porozumět starým textům i uplynulým dějům a která jediná může splnit i náročný požadavek „sine ira et studio“.

Řešení „případu J. L. Fischera“ může ostatně poskytnout model, jak se vyrovnávat s celým českým 20. stoletím. Již proto, že právě tento příspěvek píše člověk, který byl inkriminovanými aktivitami z konce 40. let vážně postižen a který by tedy celkem pochopitelně mohl prahnout po jakési spravedlivé odvetě. Jde tu však o kauzu bytostně složitější. Právě J. Fialou citovaný text Fischerova dopisu A. Cepičkovi může posloužit k hlubší analýze všeho, co se v roce 1948 odehrálo a co svými důsledky zasahuje až do nejjihlavější přítomnosti. Mnohé naše současné potíže plynou ostatně právě z toho, že se svým společným a nerozdílným dějinám neumíme podívat přímějí a upřímněji do očí. Vyhýbáme se bolesti, které s sebou vždy nese čestnost a opravdovost – a láska k pravdě. Aby bylo jasno: já jsem se musel probolet a probojovat od člověka Únorek (a tedy i Fischerem) vážně poškozeného až k Fischerovu spolupracovníku a příteli, tedy k člověku, který v prvním rektorovi naší almae matris objevil jednoho z nejvdělnějších, ale také nejoprávněnějších, nejstatečnějších a hlavně lidsky i politicky nejodpovědnějších lidí, s jakými jsem se kdy setkal.

Snad právě pro tyto vlastnosti byla J. L. Fischerova odhalena v našem rektorátu pamětní deska, proto právem konáme v jeho jménu slavnostní výroční přednášku. Fischer je totiž přes všechny své problematické výroky i činy nepostradatelný učitel a vychovatel, který má co říct dnešku i zítřku, jak nepochybně ukáže i postupné vydávání jeho díla.

Avšak abych nehovořil jen za sebe a ze sebe. Abychom lépe pochopili povahu 40. let, ocitují slova profesora bostonské UNI Igora Lukeše, která pronesl na nedávné mezinárodní konferenci v Praze k Únoru 1948: „Československá společnost vstoupila do poválečného období připravena na nějakou formu socialismu. I těch pár politiků v Praze, kteří neváhali ukazovat svoje přátelství se Západem, konkrétně s USA, i oni byli první, kdo by uznali, že vztah ČSR se SSSR měl jasnou přednost. Má to samozřejmě co dělat s krizí 30. let. K. Gottwald správně postřehl, že právě v té době přestal být antikomunismus moderní. Velká většina českých lidí si tehdy vytvořila představu, že stará Evropa s demokracií a kapitalismem byla prostě neadekvátní požadavkům doby a že po válce bude třeba začít nějak jinak. V socialistickém duchu mluvila většina českých intelektuálů a socialisticky hovořili i V. Černý, F. Peroutka a mnozí další...“ A tu se my musíme ptát: Mohl hovořit jinak právě jeden z předních protagonistů všech těchto vizí a snah, autor knih jako jsou „Krise demokracie“ či nedávno znovu vydaného „Zrcadla doby“? A pokud jde konkrétně o SSSR, nezapomínejme, jak vstřícné postoje k němu zaujímali též politikové nejvyšší úrovně jako byli E. Beneš či J. Masaryk.

A právě v těchto dobách epochálního politického kvasu byla obnovena olomoucká UNI a JLF byl pověřen její výstavbou. Byla jeho milovaným dítětem, které nechtěl po osudných událostech 1948 vydat do cizích, nepo-

volaných rukou. Proto také v provolání z 2. března 1948 hovoří nejen o tom, že podmínkou jeho spolupráce s novým pořádkem je zachování demokracie, ale především naprostá svoboda bádání. Pro tento postoj je též příznačné, že si při vstupování do KSČ vyhradil, že se nestane marxistou, poněvadž zůstane vždy věrný své skladebné filozofii. A když postřehl, že právě tento výsostný požadavek respektován nebude, dokázal včas odejít a zůstat filozofem hodným toho slova.

Od té doby až do smrti rok od roku dokazoval, kam opravdu svým dílem a životem směřuje. Prožíval jsem v jeho blízkosti již téměř 50. léta, vím, jak byl např. sledován při tajném setkání s R. Jakobsonem – ale hlavně protřpěl jsem s ním zklamání ze závěru nadějněho roku 1968. Byl to ostatně JLF, kdo již před okupací pronesl přímo prorocká slova: „Nevěřím ve vstup vojsk Varšavské smlouvy, protože by to znamenalo konec komunistické strany“. Začátkem roku 1969 se na UP konal cyklus přednášek o smyslu českých dějin (kromě JLF hovořili O. Králík, R. Kalivoda a jiní) a JLF hodnotil situaci mimo jiné takto: „Jsem rád, že poté, co jsme byli obsazeni, vyšlehl plamen odporu proti okupantům, že se nepodařilo vytvořit zrádnou dělnicko-rolnickou vládu – a vyzývám k soustavnému odporu proti okupaci“.

Již dříve jsme spolu s JLF rozvíjeli činnost v olomoucké pobožce Klubu angažovaného myšlení; v létě 1968, když u nás probíhaly manévry sovětské armády, JLF v Klubu prohlásil: „Kdybych byl prezidentem, mobilizoval bych“. A když v říjnu 1968 za předsednictví Z. Mlynáře hodnotila okresní konference KSČ v Olomouci situaci v regionu před okupací a po ní, vyzýval tehdejší šéf STB označit za hlavního podnětovatele kontrarevoluce J. L. Fischera a jeho pomahače K. Flosse.

Znal jsem důvěrně celou rodinu J. L. Fischera, vím, jak za všechny jeho statečné postoje trpěly jeho mimořádně nadané děti. Slovem: Osud JLF, a tedy i jeho vědecké a lidské hodnocení není námětem na několik řádků – je to téma pro veliký román, pro epos, v níž by mohl do své tváře pronikavěji, a tedy osvobodivě nahlédnout celý náš národ. Na takové dílo ovšem teprve čekáme, a dokud se nezrodí, nenastanou v této zemi pokojnější časy.

Mnohé z toho, co se Fischerovi vyčítá, bych sám v roce 1948 neudělal a nenapsal. Ale jakou jsem měl ve srovnání s ním odpovědnost? Vše je třeba hodnotit v kontextu českého zápasu v tomto století, ale i v kontextu dalších výhledů lidského rodu. V takové optice se mi JLF vždy znovu jeví jako člověk a jako filozof, k němuž je naše země a zejména naše UNI zavázána úctou, vděčností a slibem neutuchajícího úsilí o duchovní i mravní povznesení české společnosti. Skončím Fischerových památným a pro něho po všech stránkách příznačným vyznáním ze strukturalistické konference v Brně 1968: „I kdyby se mělo ukázat, že všechny mnou kdy rýsované a narysované cesty jsou bludné (ačkoli vše ve mně se brání proti tomuto závěru), to jedno – i když jediné – mi nebude moci být upřeno: že bera na sebe dobrovolně posláni filozofa, toho jsem – přes všechny omyly, jichž jsem se dopouštěl – až úzkostlivě dbal, abych nikdy nesměnil prvorozenství poznané pravdy za čochvíci jakýchkoli druhorodých výhod, bez ohledu na cenu, kterou mi pro to bylo kdy platit.“

Doc. dr. K. Flosse,
senátor PČR

Rozhovor

Gaudeamus igitur nově

Při celouniverzitních slavnostech, jakými jsou udělování čestných doktorátů, předávání diplomů novým docentům UP, promoce postraguantů, inaugurace rektora a jiné slavnostní příležitosti, zní kromě hymny také známé tóny *Gaudeamus igitur*... Na nové nahrávce studentské hymny byly právě nedávno dokončeny poslední úpravy, včetně technického zpracování v Audiovizuálním centru UP. Výsledný efekt je v provedení čtyřicetiletého smíšeného sboru vskutku imponantní, a to zásluhou akademického sboru Žerotín, který se realizace nové nahrávky ujal. Od jara 1995 působí jako dirigent sboru Pavel Koňárek, kterého jsme požádali o krátký rozhovor:

Jak jste spokojen s nahrávkou?

Jsem s ní velmi spokojen.

Odkud vyšel prvotní impuls k realizaci? Jsme univerzité hodně dlužní, protože nám na Pedagogické fakultě UP poskytuje prostory ke zkoušení, které bychom jinak těžko hledali. Přemýšleli jsme, jakou formou bychom se mohli odvděčit, a protože jediné, co bychom mohli nabídnout, je zpívání, nabídli jsme novou nahrávku *Gaudeamus igitur*. Věděli jsme přitom, že dosavadní verze je sice dobrá, ale jsou tam některé odchylky v textu. V podání našeho sboru, který má v současnosti zhruba čtyřicet členů, působí slavnostnějším dojmem, který je ještě umocněný tím, že jsme ji nazpívali v kostele sv. Michala v Olomouci.

Jaké další aktivity jste v poslední době realizovali?

Podarilo se nám před Vánocemi vydat první vlastní CD nahrávku pořizovanou v uničovském odsvěceném kostele, kde je výborná akustika. Jde o průřez našeho repertoáru od polyfonních skladeb přes romantismus a českou hudbu (Dvořák, Novák, Martinů) po lidové písně a spirituály.

Takže dramaturgie dosti široká...

Snažím se, aby sbor poznal co nejširší spektrum skladeb, abychom měli v repertoáru z každého období něco a měli co nabídnout. Také bychom se chtěli více věnovat tvorbě současných autorů, která je velice zajímavá a dá se říci „neprozkoumaná“.

Na co se vaše publikum může těšit v dohledné době?

Na letošní duben připadá jedno významné výročí, a sice uplynutí sta let od uvedení *Dvořákova Te Deum*, které tehdy Dvořák nastudoval s Žerotínem a Moravskou filharmonií a sám dirigoval. A Dvořák v Olomouci často pobýval a Žerotínu dedikoval např. Sv. Ludmilu a s Žerotínem prováděl řadu svých děl v českých premiérách. K výročí této české premiéry jsme se rozhodli uspořádat velký slavnostní koncert a *Te Deum* jsme nastudovali. Koncert proběhne 19. května za účasti Žerotína, Moravské filharmonie Olomouc. Protože však už Žerotín nemá svých 200 členů jako kdysi, oslovil jsem sbormistry a sbormistryně ostatních olomouckých sborů, takže se spolu s námi na tomto koncertu budou podílet Olomoucký komorní sbor, členové Noty Bony a Kolegia Vocale a část studentů ze sboru hejčinského gymnázia.

Za rozhovor poděkovala

V. Mazochová.

P. Koňárek pracuje v Národním divadle v Brně jako asistent sbormistra opery, současně zpívá a působí jako asistent sbormistra v Brněnském akademickém sboru. Letos končí studia JAMU, obor dirigování sboru, dále hodlá pokračovat ve studiu dirigování orchestru.

Zájemci o zpěv a hudbu, kteří by se chtěli stát členy Akademického sboru Žerotín, se mohou dostavit vždy ve středu od 19.00 do 21.30 na Pedagogickou fakultu UP, Purkrabská ul., II. patro.

-mav-

MEZI NÁMI VZDĚLANCI

Předešle jsem citoval nepodepsaný dopis, který šéfredaktor národní socialistického deníku Svobodné slovo Ivan Herben otiskl ve svém listu 11. ledna 1948 během politické kampaně předcházející „únorovému vítězství pracujícího lidu“. Dopis pocházel od profesora „na nově zřízené univerzitě“; pisatel si Herbenovi stěžoval, že musel odřeknout Herbenem vedený deník, jelikož slouží „už druhý rok za částku 1200 Kčs měsíčně, což jest odměna za suplování rádné stolice estetiky s povinností rádného profesora, tj. přednášek pět hodin, dvě hodiny semináře a dvě hodiny prosemináře, zakládání knihovny atd.“. Onou univerzitou byla Univerzita Palackého v Olomouci a oním doplujícím profesorem estetiky byl

BOHUMIL MARKALOUS,

známější pod svým spisovatelským pseudonymem jako

JAROMÍR JOHN.

Nebylo to jednoduché rozhodování, když první rektor Univerzity Palackého prof. PhDr. Josef Ludvík Fischer nabídl PhDr. Bohumilu Markalousovi – Jaromíru Johnovi vedení Semináře estetiky na Filozofické fakultě UP. Uznávaný publicista a beletrista Jaromír John přetrpěl válku ve Slatiňanech jako podnájemník v domku své sestřenice; v roce 1946 bylo Johnovi čtyřiašedesát, se svou ženou Giselou, s níž měl syna Evžena (povoláním lékaře), se léta nestýkal a udržoval intimní přátelství s prozaičkou Helenou Šmahelovou, roku 1946 šestatřicetiletou. Volných bytů byl v poválečné Olomouci, z níž bylo „vysídleno“ dosti početné německé obyvatelstvo, dostatek, ale – jak píše Helena Šmahelová ve Vzpomínkách na Jaromíra Johna (1979) – John se působení na univerzitě ozpíral: „A víš, co by to bylo zařídit estetický seminář od píky? Pana Johna bych pochoval. Estetiku by musel dělat pan Markalous. Jo, hoši, mějte mě rádi!“ Po Fischerově naléhání se však Markalous-John koncem května 1946 přece jen rozhodl pro univerzitní profesuru a nastěhoval se i s Helenou Šmahelovou do pěkného bytu v moderním činžovním domě na Políkově ulici č. 29. Před H. Šmahelovou se tak otevřela možnost složit v roce 1948 na Slovanském gymnáziu maturitu a studium filozofie a psychologie na Filozofické fakultě UP roku 1952 završit doktorátem filozofie.

Ve svých vzpomínkách popsala H. Šmahelová poslední léta B. Markalouse – J. Johna (zemřelého 24. dubna 1952 v nemocnici v Jaroměři) dosti podrobně, ale o aféře s dopisem otištěným 11. ledna 1947 ve Svobodném slově se z celkem pochopitelných důvodů ani slůvkem nezmínila, třebaže se Herbenův čin musel prof. Markalouse mimořádně dotknout. Svědčí o tom tři Markalousovy dopisy datované 14. ledna 1947 a dochované v Archivu UP – první dopis adresoval prof. Markalous Ivanu Herbenovi, zbylé dva dopisy – jeden osobní, čítající čtyři a půl strany strojopisu, a druhý úřední – zaslal rektoru UP prof. PhDr. J. L. Fischerovi; oním úředním dopisem se prof. PhDr. B. Markalous vzdal svého dalšího působení na olomoucké univerzitě. Jsou to vzácné a doposud nepublikované doklady Markalousova-Johnova naturelu; dovolím si si citovat alespoň dopis Ivanu Herbenovi (kopii, kterou pisatel přiložil k dopisu rektorovi UP):

Dr. B. Markalous
(Jaromír John)

Olomouc v. 14. ledna 1948
Políčkova 29

Kopie!
Doporučeně!

Panu
Ivanu Herbenovi,
šéfredaktoru Svobodného slova
Praha II, Václavské nám.
Melantrich

Ivane!

Chtěl bych Ti vyčinit, že bys nevěděl, či jsi.

Od roku 1936, kdy jsem se odstěhoval na venkov, kdy jsem byl tedy mimo Prahu a kavárny, zvykl jsem si odebírat kdco. I tady v Olomouci jsem odebíral devět deníků, 34 týdeníky a revue naše a cizí. Tedy luxus za mnoho tisíc Kčs. Teď mně předepsal berní úřad 60 000 Kčs daní. Protože nemám jiných příjmů mimo malou penzi a honoráře za knížky, bylo třeba letos od 1. ledna všechny časopisy omezit na třetinu. Bylo mezi tím také Tvé Svobodné slovo. Omluvil jsem se Ti zvláštním dopisem.

Zřídka kdy jedu do Prahy. Co vedeš Svobodné slovo, setkal jsem se s Tebou dvakrát. V Národním klubu naposled projevil zájem o naši Palackého univerzitu v Olomouci. A tak, odříkaje list, vzpomněl jsem si na Tvůj zájem a napsal jsem Ti situaci tím buršáckým, humorně-ironickým a nadsazeným tónem, jakým jsme si zvykli spolu mluvit, neboť věru ani se nepamatují, že jsme kdy spolu promluvíli jednu vážnou větu.

Jak jsi mohl bez mého vědomí uveřejnit část z tohoto zcela soukromého dopisu? Máš svědomí? Dovedeš si vůbec představit, jakou jsi mně udělal nepřijemnost a jak jsi ztížil situaci na fakultě a celé univerzitě? Jsi opravdu nebezpečný člověk! Pane Bože, co věděl všecko Heinrich, Klíma za našich dob, kdy jsem byl kulturním redaktorem Lidovek, a co jsem všecko věděl já a co nemohlo a nesmělo se uveřejnit! Jaké to zavadíš žurnalistické mravy? Co bys zaslouhoval?

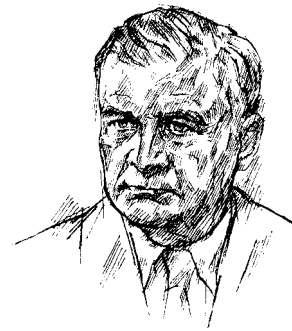
Protože však já se nedovedu ani rozčlít ani na nikoho zlobit, ani na toho, kdo mně udělá hrubou netaktičnost – tak prosím Tvou paní Milenku, aby Ti dala místo mě pár pohlavků.

A nepiš mně! Nestav se na nohy! Naprav se!
To Ti přeje

Markalous - Jif

Prof. Markalous našťastí pro své studenty rezignaci na své univerzitní působení obrzku odvolal. Dne 23. března 1948 napsal prof. Markalous šestistránkový dopis tehdejšímu děkanovi Filozofické fakulty UP prof. PhDr. Karlu Janáčkovi, v němž děkana mimo jiné naléhavě prosil, aby vymluvil rektorovi Fischerovi nápad učinit z prof. Markalouse proděkana této fakulty: „Já, Spectabilis, úřadovat neumím, vyhýbám se úřadům, schůzím, poradám, komisím, ježdění, intervencím, parádám a reprezentaci, jak jen mohu...“ Inu, prof. PhDr. Bohumil Markalous byl tuze moudrý muž – neméně jako hrdina románu Jaromíra Johna Moudrý Engelbert.

Jiří Fiala

Prof. PhDr. Bohumil Markalous – Jaromír John (1882–1952), kresba Jana Kudláčka z roku 1983

Na pultech knihkupectví

Deník Otty Wolfa (1942–1945)

Historicky, psychologicky a lidsky strhující svědectví zachycuje dokument, který v podobě knihy vyšel v minulém roce v nakladatelství Sefer. Jeho nové podání, jež můžete dnes spatřit na mnohých knihkupeckých pultech, vzniklo z osobního deníku židovského chlapce Otty Wolfa. Editora nedávno vydané knihy, která nese název Deník Otty Wolfa (1942–1945) prof. Ludvíka Václava, vedoucího Katedry germanistiky FF UP, jsme požádali o několik informací týkajících se vzniku a obsahu díla:

Dnes historicky cenný dokument začal mladý Wolf psát v podobě osobního deníku v létě 1942, a to poté, co byl nucen uchýlit se se svými rodiči a starší sestrou Felicitas do úkrytu v okolí obce Tršic u Olomouce. Svými zápisky přináší svědectví o osudu jedné židovské rodiny, jež se v době druhé světové války vyhnula deportaci do koncentračního tábora útekem do ilegality a zachránila se tak před nanejvyšší pravděpodobnou záhubou. Téměř tři roky se rukou židovského chlapce zaplňovaly stránky, které dnes mohou ukázat, co vše tato rodina a její okolí prožilo ve válečné době. Zachycuje i kus života moravské vesnice, nastíněný ovšem z pohledu neobyčejné perspektivy.

Otto Wolf psal svůj deník téměř tři roky ve střídajících se úkrytech v lese a v zahradě poblíž vesnice, přímo v obci a poté v nedaleké osadě Zákrňově – do své násilné smrti v dubnu 1945.

Do roku 1984, kdy zemřela Hainalka Mandlová, druhá manželka otce autora (Bertolda Wolfa), byl deník mladého Wolfa naprosto neznámý. V její pozůstalosti se našla jedna třetina dnes historicky cenného dokumentu, která byla zaslána do Rady židovských obcí v Praze. O další osud svědectví se již postaral redaktor Miroslav Kárný, historik holocaustu. Ten, když zjistil o čem běží, obrátil se na mne, abych věci vyšetřil a zhodnotil. Podařilo se mi najít některé z tršických a olomouckých pamětníků, kteří rodinu Wolfovu a jejich chlapce znali, podařilo se mi také najít adresu sestry mladého Wolfa, Felicitas Gardové, která nyní žije ve Spojených státech amerických. Od ní jsme – postupně, protože posílat tyto dokumenty za minulého režimu nebylo lehké – získali další dva díly.

Vydání Deníku Otty Wolfa bylo připraveno již dříve, ovšem dokončit tuto práci nám bylo z mnohých důvodů „dovoleno“ až v posledních letech.

Pokračování na str. 8

Studentská rubrika

Anketa Žurnálu UP

V souvislosti s probíhající diskusí o vlivu studentů na chod vysoké školy jsme v minulém čísle Žurnálu UP uveřejnili první část ankety, ve které jsme se obrátili na některé ze zástupců studentů v jednotlivých orgánech UP s několika otázkami. Dnes publikujeme odpovědi dalších z nich:

Jakým způsobem předáváte studentům, jejichž jste zástupcem (zástupkyní), informace z jednání akademických orgánů UP (Kolegium rektora UP, AS UP, akademické senáty fakult apod.) a jak to funguje obráceně?

D. Dezort, zástupce studentů LF v Akademickém senátu UP: Informace z AS UP jsou k dispozici na nástěnce AS LF UP ve vestibulu teoretických ústavů LF. O jednání jsou informováni všichni zástupci z AS LF a ti pak informace pošlou dál nebo ne. Záležitosti týkající se přímo studentů nebo perličky z jednání AS UP píšou do našeho medickeho časopisu HAD, do kterého zpětně posílají studenti své dotazy a návrhy a já je přebírám. Ale musím říci, že především dominuje osobní kontakt.

M. Svoboda, zástupce studentů FTK v AS UP: Bohužel nemohu říci, že je to zrovna ideální a že informovanost studentů je dostatečná. Samozřejmě je možné, aby si každý student přečetl zápis ze zasedání AS UP i AS fakulty, který je vypořádan na fakultě, ale ne každý má zájem, spíše jsou to výjimky. Je pravda, že tomu i mnohdy nerozumí. Rovněž mám dojem, že je již možné seznámit se s prací v Akademickém senátu UP prostřednictvím e-mailu. Další komunikační kanál je v současné době budován a doufám, že se budeme moci studentům naší fakulty nejen živě představit, ale i zodpovědět jejich případné otázky na setkání, které plánujeme v nejbližší možné době po schválení rozpočtu UP.

Jsou podle vašeho názoru studenti a vedení UP (fakulty) o sobě navzájem dostatečně informováni prostřednictvím svých zástupců?

D. Dezort: Rozhodně nejsou. Je zde jakési Kolegium rektora UP, o kterém nevím vůbec nic a o němž se dočtu leda v Žurnále. Kde se v něm berou studenti, nevím a koho zastupují už vůbec ne. A rovněž naše role v AS UP pokrývá jakási mystérie. Špatně se předávají informace o něčem, čemu vlastně nikdo pořádně nerozumí nebo co je příliš složité. Informace z největší části vedou do jednotlivých senátů fakult a od nich jen to nejdůležitější na nástěnce, které nikdo nečte. Hodně čtený časopis UP – Žurnál, je zase příliš jednostranný a praxeorientovaný a neposkytuje dostatek místa pro

opačný tok informací, a to do UP, natož pak kritických.

M. Svoboda, zástupce studentů FTK v AS UP: I na tom se pracuje, a právě zmíněný komunikační kanál a setkání se studenty by mělo napomoci lepší informovanosti.

Některé ze zástupců studentů jsme požádali i o jejich stanovisko k petici na kolejích J. L. Fischera:

Proč podle vašeho názoru nebylo při diskusi o zvyšování kolejného namísto petice využito této formy komunikace?

D. Dezort: Pro příliš složitou a cenzurovanou cestu hlasů studentů k vedení UP. Existuje Rada kolejí a menz, Senát UP, Kolegium rektora. Každý se zabývá úplně něčím jiným a sjednocení neexistuje. Neví se, kdo zastupuje koho a či hlas studentů je opravdu hlasem studentů. Se studenty ve skutečnosti nikdo nediskutuje, je předložena hotová varianta – no a pak se vede dialog jen velmi těžce (viz otázka zdražování kolejí, provozní řád a cena poplatků knihovny UP atd.). Většinou vše závisí pouze na jedné osobě, na jejím způsobu práce, komunikace s lidmi a schopnosti diskuse. Tou je kvestor (ať se jedná o koleje, rozpočet UP atd...), jeho slovo je dominantní a neodráží situaci na půdě UP. Otázka je, nakolik vedení UP jedná ve prospěch studentů a učitelů této školy.

Vše je ale podle mého názoru v přístupu k jednání od vedení UP jak ke studentské, tak učitelské obci:

- strohé informování o zvyšování cen na kolejích a až poté na žádost studentů vysvětlení, bez možnosti diskuze!

- zavedení trochu přehnané výše poplatků v knihovně a až poté vyjádření proč!

- předložení nesmyslného rozpočtu UP senátu, i když senát několikrát řekl, jak má rozpočet zhruba vypadat, ale vedení UP je zcela ignorovalo!

- poskytování zásadních informací týkajících se univerzity bez konzultace s jejími zástupci! – viz pan kvestor a koleje v Neředíně.

Myslím si, že málokdo by předpokládal, že 80% zvyšování cen kolejí vzbudí kladný ohlas. Je logické rozumně vysvětlit tento krok předem a ptát se, nakolik je oprávněný a diskutovat a ne ho předhodit a poté bez zájmu pozorovat reakci, stejně s tím studentů nic nemůžou dělat.

Odpovědi dalších studentských zástupců přineseme v příštím čísle Žurnálu UP.

-mav-

Dokončení ze str. 7

Chťel bych se také vyjádřit k zdánlivé monotónnosti textu, která zřejmě mnohé čtenáře zaskočí. Po diskusích jsme se však dohodli, že záznamy židovského chlapce podáme in extenso. Monotónnost je zde přerušena častým dramatickým okamžikem, např. setkáním s těmi, kdo by mohli prozradit. Domnívám se, že právě takto podaný text ukazuje trvalé napětí, nudu spojenou se strachem...Vše dle mého názoru vytváří jakýsi oblouk, v němž jsou duše účastníků a čtenářů zachyceny.

V současné době je Deník Otty Wolfa přeložen také do němčiny, o což se zasloužil syn druhého manželky Bertoldovy, Tomáš Mandl. Plánuje se také spolupráce s kolínským výrobcem filmů, Dietrichem Schubertem (podzim 1998), z níž by měl na zmíněné téma vzejít celovečerní televizní film.

M. Poláková

Literární zajímavost v regionu

Nakladatelství Matice cyrilometodějské uvedlo v minulých dnech na knižní trh novou publikaci od kolektivu autorů *Kája Mařík: skutečnost nebo legenda?* (141 s. textu, 22 s. fotografické přílohy, bibliografie, cena 148 Kč.)

Upozorňujeme na tento titul zejména přátelé literatury faktu a literární historiky, kam kniha zánrově patří. Kniha obsahuje množství původních a dosud nepublikovaných informací. Publikace, kterou očekávají i naši krajané v zahraničí, potěší každého, kdo někdy četl Hájovu knihu o Kájovi Maříkovi.

-kar-

...a tento týden...

SOBOTA 4. DUBNA

Sportovní hala FTK UP, 9.00 hod.: aerobik SK UP – Olomoucký masterclass 98.

Sportovní hala FTK UP, 17.30 hod.: basketbal SK UP – UN. Brno, starší dorostenky I. DL.

Sportovní hala FTK UP, 19.00 hod.: basketbal SK UP – Rychnov, muži II. liga.

NEDĚLE 5. DUBNA

Sportovní hala FTK UP, 8.30 hod.: basketbal SK UP – Krnov, starší dorostenky I. DL.

Sportovní hala FTK UP, 9.30 hod.: házená SK UP – Kunovice, mladší žačky.

Sportovní hala FTK UP, 10.45 hod.: házená SK UP – Kunovice, starší žačky.

Sportovní hala FTK UP, 12.30 hod.: házená SK UP – Plzeň, ženy I. liga.

Sportovní hala FTK UP, 14.00 hod.: házená SK UP – Karviná, mladší dorostenky I. DL.

Sportovní hala FTK UP, 15.30 hod.: házená SK UP – Karviná „B“, muži II. liga.

ÚTERÝ 7. DUBNA

Rotunda PF UP, 10.30 hod.: Domácí násilí a násilí na ženách. Odborný seminář v rámci doprovodného programu výstavy *Tělo jako důkaz*. Pořádá Muzeum umění Olomouc.

PřF UP: Jeseníky 1998, geologický seminář na počest 70. narozenin doc. RNDr. Jaroslava Skácela, CSc. Pořádá Katedra geologie PřF UP, olomoucká pobočka České geologické společnosti, Sekce geologických věd PřF MÚ.

STŘEDA 8. DUBNA

Teoretické ústavy LF UP, 16.00–18.00 hod.: Onkologický večer. Ústřední téma: Maligní melanom a jiné kožní nádory. Večer organizuje Onkologická klinika LF a FN UP v Olomouci ve spolupráci s Dermatologickou klinikou LF a FN UP a s oddělením plastické a estetické chirurgie FN v Olomouci. Koordinátorem večera je doc. MUDr. Jindřich Macháček, CSc.

Ústav patologie LF UP: Regionální bioptický seminář české větve International Academy of Pathology. Pořádá Ústav patologie LF UP.

Velká posluchárna FTK UP, Neředín, 16.00 hod.: Východiska koncepce dalšího rozvoje studijních oborů fakulty (proděkan pro studijní záležitosti). Kreditní způsob studia rekreologie na FTK. Tělesná výchova a sport pro všechny na UP (Katedra rekreologie FTK UP).

SOBOTA 11. DUBNA

Sportovní hala FTK UP, 8.00–16.00 hod.: házená SK UP – Velikonoční turnaj.